

Nieuwsbrief

Zomertijd!

Het is voorjaar, de natuur gaat letterlijk open, speenkruid en bosanemoon bloeien volop bij ons langs de oprijlaan. Een hele mooie tijd voor een ieder en niet te vergeten onze gevederde vrienden, ze zijn weer super actief.

Iedereen die buiten aan de slag wil kan zijn of haar hart ophalen, burgers aan het tuinieren en de landbouwers kunnen op het land, als het voldoende "bekwaam" (niet te nat) is, bewerkingen uitvoeren. Het onderhoud van landschapselementen ligt nu stil want na 15 maart kan er niet meer gezaagd worden in het kader van de flora en fauna wet.

Veehouders die runderen houden raken bijna verstrikt in de regelgeving rond het Fosfaatreductieplan. Maatwerk en boerenwijsheid binnen deze regelgeving is dringend gewenst, om niet tot heel veel knelgevallen te komen. Een uitdaging voor RVO en de belangenorganisaties.

Ook binnen de gelederen van het Collectief Midden Overijssel is er volop activiteit. Binnen de werkorganisatie vinden ook veranderingen plaats. Gerrit Meutstege doet als Projectcoördinator een stap terug vanwege te volle agenda. Joachim van der Valk volgt hem op en wij als bestuur hebben in hem het volste vertrouwen om goed leiding te geven aan deze uitvoerende werkorganisatie.

Het werkgebied van ons collectief is erg groot en divers, maar we groeien steeds verder naar elkaar toe, ik proef een groeiend saamhorigheidsgevoel om het Agrarisch Natuurbeheer daar neer te leggen waar het ook het meest succesvol zal kunnen zijn. Het is belangrijk dat Open Grasland (Weidevogels), Beheer Droge Dooradering en Blauwe Diensten op de juiste plek liggen bij betrokken contractanten.

Als bestuur en werkorganisatie gaan we de komende tijd volop aan het werk om onze gestelde taken te gaan uitvoeren, zoals het opstellen van de beheerstrategie, voorintekening, beheermonitoring en het echt goed opzetten van blauwe diensten samen met de waterschappen en de provincie Overijssel. Met de schouw is inmiddels een start gemaakt. Het kan maar zo zijn dat Leonard Rouhof of René Wieggers zich bij u meldt. Zij starten op zeer korte termijn met de schouwwerkzaamheden. Een datum voor de algemene leden vergadering is ook geprikt. Noteert u donderdag 22 juni om 19.30 uur vast in uw agenda?

Ik wens u allen een mooi voorjaar.

Herman Menkveld,
Voorzitter

Het weidevogelseizoen is weer begonnen!

De lente is inmiddels aangebroken en met de vondst van het eerste Nederlandse Kievitsei in Utrecht op donderdag 9 maart, is het weidevogelseizoen officieel van start gegaan.

In het werkgebied van collectief midden Overijssel liggen in totaal drie weidevogelkerngebieden waar de bescherming van weidevogels volop in de aandacht staat. In deze drie kerngebieden zetten inmiddels bijna 40 agrariërs zich in voor het behoud en het versterken van het broed- en leefgebied van met name de grutto, wulp, tureluur, Kievit en scholekster. Afgelopen winter zijn wij als collectief, de overkoepelende organisatie, samen met alle betrokken gebiedspartijen bezig geweest met de voorbereidingen voor het komende broedseizoen. Uit de evaluatie van 2016 kwam onder andere naar voren dat de percelen te droog zijn waardoor er te weinig voedsel en water is voor met name opgroeiende kuikens. Als collectief hebben we afgelopen winter geïnvesteerd in het realiseren van plas-dras percelen. Dit zijn percelen die voor 100% drassig zijn en voor meer dan 60% een laag van minimaal 5cm water bevatten. Maar liefst zeven agrariërs in het Lierderbroek, Schanebroek en Hellendoornsebroek hebben voor komend broedseizoen een deel van hun grond speciaal ingericht voor vernatting. Hier is een door het collectief beschikbaar gestelde waterpomp geplaatst, die werkt op zonne-energie en zorgt voor een continue toevoer van water op deze percelen. We hopen met deze extra natte percelen meer weidevogels aan te trekken en jonge kuikens een beter biotoop te bieden om op te kunnen groeien.

Verder zijn er afgelopen periode intensieve gesprekken geweest met alle gebiedspartijen. Jagers, waterschap, terreinbeheerders, maar ook weidevogelvrijwilligers, provincie en natuurlijk de agrariërs. Samen moeten we ervoor zorgen dat we weidevogels in deze gebieden voldoende bescherming kunnen bieden zodat er volop kuikens vliegvlug kunnen worden. We hopen dat we met deze maatregelen de stand van de weidevogels kunnen verhogen. Wij gaan er in ieder geval voor de volle 100% voor. In een volgende nieuwsbrief houd ik jullie graag op de hoogte over de vorderingen en de eerste resultaten.

Rick Wijnberg
Coördinator Weidevogels

Deze pomp staat bij Marcel Strijveen, u weet wel de genomineerde boer voor de Gouden Grutto. Stemmen kan nog tot 4 april op <https://www.redderijkeweide.nl/boer/marcel-strijveen/>

De Bodem

Alle voedsel komt uit de bodem. Het is van groot belang om goed met onze bodem om te gaan. Dit betekent dat we zorg moeten dragen voor het leven in de bodem, bestaande uit o.a. wormen, pendelaars, bacteriën en dergelijke. Het bodemleven heeft o.a. lucht, zuurstof, licht, voedsel en water nodig. Wat kunnen wij doen om de bodem in een zo goed mogelijke conditie te brengen en te houden? We moeten zorgen voor voldoende lucht, zuurstof, licht, voedsel en water. Voedsel kunnen we toedienen door er voldoende organische stof op te brengen in de vorm van stro-producten, bermafval, compost en een goede groenbemester. Ook kan vaste mest een goede bron van organische stof zijn omdat vaste mest veel bacteriën bevat die weer een positieve bijdrage aan het bodemleven kunnen geven. Daarnaast moet er zorg voor gedragen worden dat er geen zware machines op het land komen. Zware machines drukken de bodem aan waardoor er minder lucht (zuurstof) in de bodem kan komen.

De bodem is tenslotte de basis onder ons bestaan.

Ik wijs u graag op onderstaande bijeenkomst op 5 april aanstaande, u bent van harte welkom.

Han Kraaijvanger,
Lid bestuur

WIJ NODIGEN U UIT VOOR
de demo-dag van de PILOT OMAB
(Organisch (rest) Materiaal Als Bodemverbeteraar)

Meer Organisch Materiaal in de Bodem; Hoe doe je dat?

Organisch materiaal in de bodem is belangrijk voor de bodemvruchtbaarheid, het watervasthoudend vermogen, het beperken van uitspoeling en een divers bodemleven. Vandaar dat een groot aantal partijen de handen in elkaar heeft geslagen om samen de mogelijkheden te onderzoeken van het gebruik van organisch (rest)materiaal om de plaatselijke bodems te verbeteren.

In deze 5 jarige pilot worden op 5 locaties omzettingen tot Bokashi en met Bioterra onderzocht. Hoe maak je een goede Bokashikuil of Bioterrahoop?, wat kost het? en wat levert het op? Wat is er mogelijk binnen de huidige regelgeving en wat moet er veranderen voor optimale mogelijkheden?

In het Vechtdal werken een groot aantal partners samen aan antwoorden op deze vragen. Dit zijn de drie Vechtdal gemeenten Dalfsen, Ommen en Hardenberg, de twee waterschappen Vechtstromen en Drents Overijsselse Delta, ANV De Ommer Marke, Provincie Overijssel, Eurofins-agro en ook Lumbricus en ZON.

Wij nodigen u van harte uit kennis te komen nemen van het onderzoek, de gebruikte methoden en de eerste resultaten. Bokashi en Bioterra van de verschillende locaties zullen aanwezig zijn en de Bokashi van Mts. De Vos wordt uitgereden. Graag horen wij ook uw inbreng op:

Woensdag 5 april om 13.00 uur op het bedrijf van:
Mts de Vos, Vilstersestraat 28, 8151 AA Lemelerveld

Het programma:

13.00-13.30 uur	Ontvangst, bezoek informatie stands .
13.30 uur	Welkom, korte presentaties met aansluitend het openen en uitrijden van de Bokashi.
16.00 uur	Einde

Tot ziens op 5 april!
Partners Pilot OMAB

Natuurlijk kunt u deze uitnodiging naar andere belangstellenden doorsturen.

Beheermonitoring

Collectief Midden Overijssel moet uiteraard laten zien dat de maatregelen in het kader van het agrarisch natuurbeheer ook resultaten oplevert. Daarbij gaat het in principe om de geselecteerde soorten vogels en amfibieën die wij met deze maatregelen proberen te beschermen.

Vanuit het bestuur is Roland Velema -ons nieuwe bestuurslid, die de portefeuille van Jan Bosman heeft overgenomen- verantwoordelijk, samen met Han Kraaijvanger als tweede man.

Via de secretaris Wim Boom zijn contacten gelegd met NMO en LO (Natuur en Milieu Overijssel en Landschap Overijssel). NMO en LO zijn in staat vrijwilligers te mobiliseren voor de beheermonitoring. Eigenlijk kunnen we beter spreken van soortenbeheer want we gaan vooral bezig met het tellen van populaties. Het gaat dan om het vergelijken van historische gegevens en huidige telgegevens met tellingen die we in de komende tijd gaan uitvoeren.

Zodra we de historie en de huidige stand van zaken goed in beeld hebben gebracht aan de hand van diverse bestanden van clubs als RAVON en SOVON, willen we met het uitrollen van de beheermonitoring beginnen.

We denken dat de veldmedewerkers een begeleidende rol kunnen spelen bij de inzet van de vrijwilligers. LO zal een systematiek opzetten en NMO zal belangstellende vrijwilligers helpen instrueren.

Verwacht wordt dat voor de zomer begonnen kan worden met de tellingen.

Naast de reeds bekende vrijwilligers kunnen ook andere belangstellenden zich melden.

Denk hierbij aan leden vanuit de ANV's of misschien andere geïnteresseerde kennissen.

We doen hier een oproep om je te melden indien je mee zou willen doen of deze oproep door te spelen aan anderen. Aanmelding kan via het secretariaat. secretariaat@collectiefmiddenoverijssel.nl

Wim Boom,
Secretaris

Van de penningmeester

Hoewel het eerste jaar agrarisch natuurbeheer er al een paar maanden op zit, begint het voor het bestuur en dan, met name, voor de penningmeester pas echt. U als deelnemer wil niet alleen graag zo snel mogelijk het resultaat op uw gronden zien, maar ook het met ons afgesproken bedrag. Laat dit laatste nu net het punt zijn waar wij ons als Collectief toch wel zorgen over gemaakt hebben.

Op 9 januari zijn de projectcoördinator, de secretaris en de penningmeester naar Roermond gereden. Dit op uitnodiging van het RVO, omdat er nog veel onduidelijkheden waren met betrekking tot de toeslagen en de goedkeuring hierop uit Brussel. Hoewel ons Collectief een pluim kreeg, omdat wij alles volgens RVO goed op orde hadden, werd ons toch meegedeeld dat wij niet moesten rekenen op de volledige uitbetaling van het door ons geclaimde bedrag voor onze deelnemers. RVO had nog te veel onzekerheden.

Begin maart kregen wij te horen dat wij als Collectief vast een voorschot kregen, omdat men binnen RVO de zaak niet rond kreeg. Op zondag 5 maart hebben wij alle betalingen (ruim honderd) als voorschot aan u overgemaakt. Dit is ook per brief aan u meegedeeld. Overigens blijken er een klein aantal deelnemers tussen het wal en het schip beland. Wij proberen dit zo snel mogelijk te repareren.

U vraagt zich nu terecht af wanneer de rest van het bedrag wordt uitbetaald. Dat deden wij dus ook, tot ik als penningmeester deze week een brief ontving van RVO dat zij zichzelf nog tien weken uitstel geven omdat zij nog steeds de zaak niet op orde hebben. Frustrerend, maar ik hoop net als u dat dit aanloop problemen zijn die éénmalig voorkomen bij het opstarten van een nieuw systeem.

Henk Grimberg,
Penningmeester

